

КЫРГЫЗ-ТҮРК МАНАС
УНИВЕРСИТЕТИ

KIRGIZISTAN-TÜRKİYE MANAS
ÜNİVERSİTESİ

МЫЙЗАМ

КЫРГЫЗ-ТҮРК “МАНАС” УНИВЕРСИТЕТИНИН ТИЛ БИЛҮҮ ДЕҢГЭЭЛИН АНЫКТОО СЫНАГЫ ЖӨНҮНДӨ ЖОБОСУ

Максаты

1-берене. Ушул жобонун максаты - Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин сүйлөө, жазуу жана окутуу тили болгон кыргыз жана түрк тилдеринде сүйлөөгө жана колдонууга байланыштуу тил билүү деңгээлин аныктоо сынагы боюнча жол-жоболорду жөнгө салуу.

Мазмуну

2-берене. Ушул жобо Кыргыз-Түрк “Манас” университетинде толук ставкада эмгектенген академиялык жана административдик кызматкерлердин кыргыз жана түрк тилдеринде сүйлөө жана колдонуу деңгээлин аныктоо үчүн уюштурулган тил билүү деңгээлин аныктоо сынагына байланыштуу жол-жоболорду камтыйт.

Укуктук негиздемеси

3-берене. Ушул жобо Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин Уставына, Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин академиялык кызматкерлер боюнча нускамасынын жана Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин административдик кызматкерлер боюнча нускамасынын тиешелүү жоболоруна ылайык даярдалган.

Аныктамалар

4-берене. Бул жободо төмөнкүдөй түшүнүктөр колдонулат:

Университет	: Кыргыз-Түрк “Манас” университети;
Ректорат	: Университеттин ректораты;
Ректор	: Университеттин ректору;
Окумуштуулар кеңеши	: Университеттин Окумуштуулар кеңеши;
Чет тилдер жогорку мектеби:	: Университеттин Чет тилдер жогорку мектеби;

Мүдүрлүк: : Чет тилдер жогорку мектебинин мүдүрлүгү;
Тил билүү деңгээлин аныктоо сынагы : Кыргызча жана түркчө билүү деңгээлин аныктоо сынагы.

Сынакка жооптуу түзүм

4-берене. Чет тилдер жогорку мектеби тил билүү деңгээлин аныктоо сынагына байланыштуу иш-чараларды жүргүзүүгө жооптуу.

Сынак жөнүндө кулактандыруу жана арыз тапшыруу

5-берене. (1) Тил билүү деңгээлин аныктоо боюнча сынак ар бир окуу жылынын май айында өткөрүлөт. Сынакка кирүү үчүн арыз тапшыруу шарттары, күнү жана жери менен сынак өткөрүлчү күн, жер, убактысы жана башка маалыматтарды камтыган сынак жөнүндө кулактандыруу чет тилдер мектебинин мүдүрлүгү тарабынан даярдалат жана университеттин веб-баракчасында жарыяланат.

2. Арыздар <https://info.manas.edu.kg/sinav/> дареги боюнча тапшыргыңыз келген сынак боюнча онлайн түрүндө берилет.
3. Сынак жөнүндө кулактандырууда аныкталган мөөнөт ичинде берилбеген, толук эмес же туура эмес документтер менен берилген арыздар каралбайт.
4. Арыз берилгенден кийин сынакка кирүү баракчасы басып чыгарылып, сынак учурунда комиссияга берилет.

Сынактын түрлөрү

6-берене. Тил билүү деңгээлин аныктоо сынагы төрт багытта өткөрүлөт: кыргыз тилинде сүйлөө деңгээлин аныктоо сынагы, кыргыз тилин колдонуу деңгээлин аныктоо сынагы, түрк тилинде сүйлөө деңгээлин аныктоо сынагы, түрк тилин колдонуу деңгээлин аныктоо сынагы.

Сынактын комиссиясы

7-берене. (1) Тил билүү деңгээлин аныктоо сынагынын суроолорун даярдоо, сынакты өткөрүү жана анын жыйынтыктарын баалоо үчүн мүдүрлүктүн сунушу жана ректордун макулдугу менен кыргыз тилин билүү деңгээлин аныктоо боюнча сынак комиссиясы жана түрк тилин билүү деңгээлин аныктоо боюнча сынак комиссиясы түзүлөт. Ар бир комиссия университеттин толук ставкада иштеген окутуучуларынын ичинен тандалган бир төрагадан, төрт негизги мүчөдөн жана эки кошумча мүчөдөн болуп жети мүчөдөн турат.

2. Кыргыз тилин билүү деңгээлин аныктоо боюнча сынак комиссиясы кыргыз тилинде

сүйлөө деңгээлин аныктоо сынагын жана кыргыз тилин колдонуу деңгээлин аныктоо сынагын өткөрөт. Түрк тилин билүү деңгээлин аныктоо боюнча сынак комиссиясы түрк тилинде сүйлөө деңгээлин аныктоо сынагын жана түрк тилин колдонуу деңгээлин аныктоо сынагын өткөрөт.

Кыргыз тилинде сүйлөө деңгээлин аныктоо сынагы

8-берене. (1) Кыргыз тилинде сүйлөө деңгээлин аныктоо сынагы университеттин академиялык кызматкерлер боюнча нускамасынын 9/(3) беренесинин с) пунктунда жана административдик кызматкерлер боюнча нускамасынын 11/(3) беренесинин с) пунктунда көрсөтүлгөн кыргыз тилинде сүйлөө жөндөмүн баалоочу сынак болуп саналат.

2. Кыргыз тилинде сүйлөө деңгээлин аныктоо сынагы кыргыз тилинде сүйлөө жана угуп түшүнүү бөлүктөрүнөн турат.
3. Кыргыз Республикасынын жараны болуп саналбаган же кийин Кыргыз Республикасынын жарандыгына ээ болгон университеттин толук ставкада иштеген административдик жана академиялык кызматкерлери сынакка кирүүгө милдеттүү.
4. Мындан мурун университеттин тил билүү деңгээлин аныктоо сынагына кирип, аны ийгиликтүү тапшырган академиялык жана административдик кызматкерлер, чет тилдер жогорку мектебинин даярдоо курсунда кыргыз тилин үйрөткөн окутуучулар, адистиги кыргыз тили болгон, университеттин бүтүрүүчүсү болгон жана университеттин академиялык кызматкерлер боюнча нускамасынын 7-беренесинин алкагында иштеген академиялык кызматкерлер сынактан бошотулушат.

Түрк тилинде сүйлөө деңгээлин аныктоо сынагы

9-берене. (1) Түрк тилинде сүйлөө деңгээлин аныктоо сынагы университеттин академиялык кызматкерлер боюнча нускамасынын 9/(3) беренесинин с) пунктунда жана административдик кызматкерлер боюнча нускамасынын 11/(3) беренесинин с) пунктунда көрсөтүлгөн түрк тилинде сүйлөө жөндөмүн баалоочу сынак болуп саналат.

2. Түрк тилинде сүйлөө деңгээлин аныктоо сынагы түрк тилинде сүйлөө жана угуп түшүнүү бөлүктөрүнөн турат.
3. Кыргыз Республикасынын жараны же кийин Түркия Республикасынын жарандыгына ээ болгон Кыргыз Республикасынын жараны университеттин толук ставкада иштеген административдик жана академиялык кызматкерлери сынакка кирүүгө милдеттүү.
4. Мындан мурун университеттин тил билүү деңгээлин аныктоо сынагына кирип, аны ийгиликтүү тапшырган академиялык жана административдик кызматкерлер, чет тилдер жогорку мектебинин даярдоо курсунда түрк тилин үйрөткөн окутуучулар, адистиги түрк

тили болгон, Түркия Республикасында билим алган жана университеттин бүтүрүүчүсү болгон академиялык кызматкерлер сынактан бошотулушат.

Кыргыз тилин колдонуу деңгээлин аныктоо сынагы

10-берене. (1) Кыргыз тилин колдонуу деңгээлин аныктоо сынагы кыргыз тилинде сүйлөө, угуп түшүнүү, окуп түшүнүү, жазуу жүзүндө баяндоо жана оозеки жүзүндө баяндоо бөлүктөрүнөн турат.

2. Кыргыз Республикасынын жараны болуп саналбаган же кийин Кыргыз Республикасынын жарандыгын алган университеттин толук ставкада иштеген академиялык кызматкерлери сынакка катыша алышат.

Түрк тилин колдонуу деңгээлин аныктоо сынагы

11-берене. (1) Түрк тилин колдонуу деңгээлин аныктоо сынагы түрк тилинде сүйлөө, угуп түшүнүү, окуп түшүнүү, жазуу жүзүндө баяндоо жана оозеки жүзүндө баяндоо бөлүктөрүнөн турат.

2. Кыргыз Республикасынын жараны болуп саналган же кийин Түркия Республикасынын жарандыгын алган университеттин толук ставкада иштеген академиялык кызматкерлери сынакка катыша алышат.

Сынактын мөөнөтү жана тартиби

12-берене. (1) Тил билүү деңгээлин аныктоо сынагы сынактын алдында ар бир бөлүк боюнча комиссия тарабынан аныкталган мөөнөттө оозеки сынак түрүндө өткөрүлөт.

2. Сүйлөө бөлүгүндө талапкердин комиссиянын алдында өзүн тааныштыруу, баарлашуу жана суроолорго жооп берүү жөндөмү бааланат.
3. Угуп түшүнүү бөлүгүндө талапкердин угузулган текстке байланыштуу суроолорго жооп берүү жөндөмү бааланат.
4. Окуп түшүнүү бөлүгүндө талапкердин берилген текстти окуу жана текстке байланыштуу суроолорго жооп берүү жөндөмү бааланат.
5. Жазуу жүзүндө баяндоо бөлүгүндө комиссия тарабынан аныкталган үч ар башка теманын бири боюнча талапкердин оригиналдуу дилбаян жазуу жана грамматиканы билүү жөндөмү бааланат.

6. Оозеки жүзүндө баяндоо бөлүгүндө талапкердин комиссиянын алдында өзү аныктаган тема боюнча сабак берүү жана суроолорго жооп берүү жөндөмү бааланат.

Сынактын жыйынтыктарын баалоо

13-берене. (1) Тил билүү деңгээлин аныктоо сынагынын ар бир бөлүгү 100 балл боюнча бааланат.

2. Талапкердин сынак боюнча ийгиликтүү баллы ал тапшырган тил билүү деңгээлин аныктоо сынагы үчүн зарыл болгон бөлүктүн баллдарынын арифметикалык орто санын эске алуу менен 100 балл боюнча эсептелет.
3. Сынактын жыйынтыктары сынак аяктаган күндөн тарта (10) иш күндүн ичинде мүдүрлүк тарабынан университеттин веб-баракчасында жарыяланат.
4. Сынактын жыйынтыгы боюнча кеминде 60 балл алган талапкер ийгиликтүү тапшырды деп эсептелет жана тил билүү деңгээли тууралуу сертификатты алууга укуктуу.

Сынактын жыйынтыгына нааразычылык

14-берене. (1) Бир гана техникалык ката үчүн сынакка апелляция берүүгө болот. Апелляция сынактын жыйынтыктары жарыялангандан күндөн тартып 3 (үч) күндүн ичинде мүдүрлүккө жазуу жүзүндө берилет.

2. Мүдүрлүк тарабынан сынактын комиссиясына жөнөтүлгөн апелляциялар 3 (үч) күндүн ичинде каралып, мүдүрлүккө тапшырылат.
3. Жыйынтык мүдүрлүк тарабынан арыз ээсине жазуу жүзүндө билдирилет.

Тил билүү деңгээли тууралуу сертификаттар

15-берене. (1) Тил билүү деңгээлин аныктоо сынагын ийгиликтүү тапшырган талапкерлерге арыздарынын негизинде кыргыз тилинде сүйлөө деңгээли тууралуу сертификат, түрк тилинде сүйлөө деңгээли тууралуу сертификат, кыргыз тилин колдонуу деңгээли тууралуу сертификат жана түрк тилин колдонуу деңгээли тууралуу сертификат берилет.

2. Тил билүү деңгээли тууралуу сертификаттарда документтин аталышы, берилген күнү, жарактуулук мөөнөтү, сертификат ээсинин аты-жөнү, ошондой эле алынган балл

көрсөтүлөт. Мүдүр жана мүдүрдүн орун басары сертификатка нымдуу кол тамга же электрондук кол тамга менен кол коюшат.

3. Тилде сүйлөө деңгээли тууралуу сертификат алган кызматкер тиешелүү тилде сүйлөө боюнча талаптарды аткарды деп эсептелет. Бул документ эч кандай окуу-тарбиялык жана илимий иш-чараларда колдонула албайт.
4. Тил колдонуу деңгээли тууралуу сертификат тилде сүйлөө деңгээли тууралуу сертификаттын ордуна колдонулушу мүмкүн. Анын жарактуулук мөөнөтү - 5 (беш) жыл. Тил колдонуу деңгээли тууралуу сертификаттын баллы 70-89ду түзгөн окутуучу сабак тапшырмаларын бул тилде бере алышат жана өздөрү жетекчи болгон бүтүрүүчү квалификациялык иштерди ушул тилде жаздыра алышат. Тил боюнча баллы 90-100ду түзгөн окутуучу бардык окуу-тарбиялык жана илимий иш-чараларды ушул тилде жүргүзө алат.
5. Тил колдонуу деңгээли тууралуу сертификаттын академиялык ишмердүүлүктү баалоодо жана шыктандырууда эске алынышы Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин академиялык ишмердүүлүктү баалоо жана шыктандыруу боюнча нускамасы менен жөнгө салынат.

Күчүнө кириши

16-берене. Бул жобо Окумуштуулар кеңеши тарабынан кабыл алынгандан кийин 2024-жылдын 01-январынан тартып күчүнө кирет. Бул жобонун күчүнө кириши менен Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин Башкаруу кеңешинин 2018-жылдын 11-декабрындагы 2018-30-номерлүү чечими менен кабыл алынган “Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин кыргыз жана түрк тилдерин өздөштүрүү деңгээлин аныктоо сынагын өткөрүүнүн негиздери” жоюлат.

Жүзөгө ашырылышы

17-берене. Ушул жобо Ректор тарабынан жүзөгө ашырылат.

Бул жобо Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин Окумуштуулар кеңешинин 2023-жылдын 15-декабрындагы №2023-16.84 чечими менен кабыл алынган.